

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Виногорова А.

аспірант,

Національний авіаційний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВККС УКРАЇНИ ЯК НАПРЯМ ОПТИМІЗАЦІЇ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ

Авторитет судової влади зокрема та авторитет України в світі загалом безпосередньо залежить від доступності неупередженого, сумлінного, кваліфікованого, професійного здійснення правосуддя конкретними судьями з метою захисту суб'єктивних прав, свобод, законних інтересів держави, юридичних та фізичних осіб. У цьому контексті необхідно повністю підтримати позицію А.В. Шевченко яка, досліджуючи проблематику адміністративних процедур добору кадрів до національної судової системи, вказує на судові рішення як визначальні критерії змісту правосуддя у конкретних випадках та сприйняття судової системи зовнішніми суб'єктами, зокрема – приватними особами. Дослідниця слушно відмічає, що адміністративні процедури добору кадрів на посаду судді врегульовуються на найвищому рівні – не тільки національному, але й на рівні міжнародних актів. Окремо відзначається конституційний рівень врегулювання питань кадрового забезпечення суддівських посад. Також вказується на нерозривний зв'язок змісту зазначених адміністративних процедур із реформуванням національної судової системи у цілому [1, с. 94, 239].

В умовах, що склалися, для відновлення роботи ВККС України з добору кандидатів на посаду судді, кваліфікаційного оцінювання суддів необхідно вдосконалити регулювання призначення конкурсної комісії з відбору членів ВККС України, що запустить процес наповнення суддівськими кадрами штату судів. У цьому контексті у позитивний бік слід відмітити доповнення Закону «Про судоустрій і статус суддів»

статтею 95-1, яка визначає правовий статус конкурсної комісії ВРП щодо призначення членів ВККС України, а також визначає порядок вирішення питання щодо призначення її членів Вищою радою правосуддя. Водночас, відповідні зміни до Закону «Про Вищу раду правосуддя» не внесені. Зокрема, розділ 2 зазначеного Закону не містить положень, що визначали би процедурні особливості розгляду відповідних питань, хоча у зазначеній статті Закону «Про судоустрій і статус суддів» окремі такі особливості регламентовано. Так, визначено: строк, протягом якого ВРП призначає членів зазначеної комісії (ч. 2 зазначеної статті); вимоги щодо опублікування на офіційному сайті ВРП оголошення про початок добору кандидатів до конкурсної комісії та правові наслідки опублікування такого оголошення (ч. 6 зазначеної статті); вимоги щодо оприлюднення рішення ВРП про призначення конкурсної комісії ВРП (ч. 7 зазначеної статті). З метою закріплення вказаних та інших процедурних особливостей у Законі «Про Вищу раду правосуддя», як нормативному акті, що визначає порядок діяльності ВРП, доцільно доповнити його відповідною главою, яку варто розмістити у складі розділу 2.

Іншою важливою законодавчою ініціативою, спрямованою на врегулювання діяльності ВККС України, гарантування її запуску, є проект Закону України «Пропозиції Президента до Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» від 29.01.2021 р. № 3711-д, що спрямований на приведення положень актуального законодавства України у сфері судоустрою у відповідність до правових позицій Конституційного Суду України, викладених у його рішеннях від 18.02.2020 року № 2-р/2020 та від 11.03.2020 року № 4-р/2020, а також – відновлення роботи ВККС України, розвиток процедури її формування та діяльності. Науково-експертне управління Верховної Ради України у своєму висновку від 12.07.2021 р. не висуваючи зауважень щодо актуальності законопроекту, вказує на його істотні недоліки, з яких даний проект не може бути підписаний. До таких недоліків віднесено: відсутність гарантій пропорційного представництва судової влади у складі членів ВККС України; невідповідність окремих положень зазначеного законопроекту принципам юридичної визначеності, ясності, недвозначності юридичних норм; відсутність єдиного підходу до формування окремих норм;

наявність істотної прогалини, зокрема не визначено механізм ініціації правових процедур формування першого складу Конкурсної комісії ВККС України в деяких ситуаціях. Зокрема, у контексті першого зауваження вказано про відсутність врахування обов'язкової кількості суддів при визначенні кворуму ВККС України. Було отримано пропозиції від Президента України, якими частково враховано зазначені зауваження. Після врахування зазначених пропозицій відповідний Закон України було підписано [2].

Список використаних джерел:

1. Шевченко А.В. Адміністративно-правове забезпечення кадрової роботи в судовій системі України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Західноукраїнський національний університет. Тернопіль, 2020. 422 с.
2. Проект Закону «Пропозиції Президента до Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» від 29.01.2021 р. № 3711-д // Офіційний веб-портал «Верховна Рада України». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70949 (дата звернення: 02.02.2022).